

F 6/00

Enligt 15 § lagen (1995:528) om revisorer – revisorslagen – får revisorer inte utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet om utövandet kan rubba förtroendet till revisorns opartiskhet eller självständighet.

Ett grundläggande krav för att revisorn skall kunna fullgöra sina yrkesplikter i enlighet med lag och god sed är att revisorn är oberoende i förhållande till sina revisionsklienter och även i övrigt i förhållande till dem i vars intresse revisionen utförs. Den som anlitar en revisor skall kunna göra det i förvissning om att revisorn inte står i beroendeförhållande till någon av klientföretagens intressenter eller har egna affärsintressen som konkurrerar med klientens. En förutsättning för att detta skall vara möjligt är att revisorn i största möjliga utsträckning står fri från affärs- och sidointressen som kan komma i konflikt med ett riktigt fullgörande av revisionsverksamheten. Samtidigt måste dock hänsyn tas till revisorernas berättigade krav att få förvalta sin privata förmögenhet, engagera sig i föreningsverksamhet av olika slag m.m. För att revisorsfunktionen och allmänhetens tilltro till revisorerna som en oberoende yrkeskår inte skall urholkas bör emellertid gränserna för vad som inte skall anses vara förtroenderubbande verksamhet sättas tämligen snävt.

Ni har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked huruvida det kan rubba förtroendet till Er opartiskhet eller självständighet som revisor, att ett aktiebolag som Ni är delägare i dels förvärvar och förvaltar en fastighet, dels bedriver värdepappershandel. Av de uppgifter Ni lämnat i ärendet framgår bl.a. att Ni tillsammans med en godkänd revisor äger Y Revisionsbyrå AB. Fr.o.m. den 1 september 1999 har verksamheten i bolaget överlåtits till X AB. Ni har för avsikt att för Y Revisionsbyrå AB:s räkning förvärva en lägenhet med äganderätt, som skall hyras ut och förvaltas av en fristående fastighetsförvaltare. Egendomens anskaffningsvärde beräknas till 1 300 000 kr och den skall innehållas i kapitalplaceringssyfte. Vidare skall viss del av bolagets likviditet placeras i värdepapper. Värdepappersförvaltningen skall ombesörjas av en fondkommissionär enligt diskretionär förvaltningsprincip. Eftersom någon revisionsverksamhet fortsättningsvis inte kommer att bedrivas i bolaget har Ni också för avsikt att ändra bolagets firma och föremålet för dess verksamhet.

RN meddelar följande besked.

Det förhållandet att det av Er delägda aktiebolaget – som inte kommer att bedriva någon revisionsverksamhet – har för avsikt att äga och förvalta fast egendom i form av en lägenhet på det sätt Ni beskriver är, enligt RN:s uppfattning, förenligt med kravet att förtroendet till Er opartiskhet eller självständighet som revisor inte får rubbas. I detta sammanhang bör uppmärksammas att revisorns oberoende kan ifrågasättas om revisorn har ekonomiska mellanhavanden med klient genom uthyrning av lokal eller bostad. Uthyrning av lokaler för affärsrörelse kan även i vissa fall sätta revisorns oberoende i fara utan att något uppdragsförhållande föreligger mellan affärsrörelsen och revisorn t.ex. på grund av att revisorn har klienter inom samma bransch eller näringskedja.

Likaså är innehav och förvaltning av värdepapper i ovannämnda bolag möjligt att förena med Er yrkesutövning som revisor. Detta gäller under förutsättning att innehavet inte avser aktier i klientföretag eller i företag som till inte oväsentlig del ägs av betydande aktieägare i klientföretag eller i företag med inte obetydliga affärsrelationer med klientföretag. Vidare gäller att innehavet av aktier inte får vara så omfattande att det ger ett reellt inflytande över det berörda bolaget. Detta innebär att stor försiktighet bör iaktas vid placeringar i fåmansbolag eftersom redan ett inte alltför obetydligt innehav kan ge ett faktiskt inflytande.

Sammanfattningsvis krävs således en viss försiktighet i valet av investeringsobjekt för att värdepappersförvaltning skall anses förenlig med Er yrkesutövning som oberoende revisor. Med hänsyn till att den planerade värdepappersförvaltningen enligt uppgift skall ske enligt diskretionär förvaltningsprincip bör ovanstående beaktas i samband med att Ni träffar överenskommelse med fondkommissionären.

RN förutsätter dessutom att de ovan nämnda verksamheterna hålls avskilda från all Er revisionsverksamhet.

Avslutningsvis vill RN även framhålla att det åligger Er som revisor att själv ta ansvar för att Ni inte deltar i en verksamhet som innebär att förtroendet för Er opartiskhet eller självständighet som revisor kan rubbas. Om Ni t.ex. inför en viss investering känner Er tveksam beträffande oberoendenaspekterna bör Ni återkomma med ansökan om förhandsbesked beträffande den investeringen. RN vill också göra Er uppmärksam på Er skyldighet att i yrkesutövningen iaktta de allmänna jävsbestämmelserna i 14 § revisorslagen.

Detta förhandsbesked gäller under de av Er angivna förutsättningarna och upphör således att gälla om förhållandena ändras eller vid författningsändring som påverkar de frågor beskedet avser.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg i närvaro av kanslichefen Christer Lefrell, chefsjuristen Per Eskilsson samt avdelningsdirektören Christer Gripert, föredragande.